

Warszawa, dnia maja 2015 r.

RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTER FINANSÓW

CP1.054.28.2015

Pan
Radosław Sikorski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

W odpowiedzi na interpelację nr 32524 z dnia 5 maja 2015 r. pisał Robert Jagła w sprawie regulacji przepisów prawa dotyczących tzw. outsourcingu pracowniczego, ich stosowania oraz rozwiązania problemów 500 polskich przedsiębiorców i ich 25 tys. pracowników, uprzejmie informuję Pana Marszałka, co następuje.

Na wstępie chciałbym wyraźnie podkreślić, że organy podatkowe, jak i Zakład Ubezpieczeń Społecznych prowadzą zintensyfikowane działania wobec nieuczciwych podmiotów, oferujących obniżenie kosztów zobowiązań podatkowych oraz ubezpieczeniowych poprzez wykorzystanie instytucji outsourcingu pracowniczego.

Ministerstwo Finansów ściśle współpracuje w tym zakresie z Ministerstwem Pracy i Polityki Społecznej, Zakładem Ubezpieczeń Społecznych oraz Prokuraturą Okręgową we Wrocławiu. Działania podjęte w ramach tej współpracy mają na celu ocenę skali i mechanizmu procederu, podjęcie środków zapobiegających nieuczciwym praktykom w stosunku do rzetelnych przedsiębiorców oraz opracowanie planu dalszych działań.

W toku kontroli podatkowych i postępowań podatkowych Naczelnicy Urzędów Skarbowych dotychczas ujawnili, związane z pozornymi czynnościami outsourcingu pracowniczego, nieprawidłowości skutkujące dla spółek prowadzących oszukańczy proceder, zobowiązaniami podatkowymi z tytułu podatku od towarów i usług (wraz z odsetkami za zwłokę) na kwotę ok. 44 mln zł.

Prokuratura Okręgowa we Wrocławiu w toku prowadzonego śledztwa wydała postanowienie o przedstawieniu zarzutów 16 podejrzanym. Czynności procesowe prowadzone są z udziałem 12 podejrzanych, zaś 4 osoby poszukiwane są listami gończymi oraz Europejskimi Nakazami Aresztowania. Ponadto dokonano zabezpieczenia mienia na łączną kwotę ponad 6 mln zł.

Niezależnie od powyższego pragnę poinformować, że Naczelnik Urzędu Skarbowego Wrocław-Krzyki jako finansowy organ dochodzenia w sprawach karnych skarbowych doprowadził już do wydania prawomocnego wyroku skazującego jednego z właścicieli firm prowadzących oszukańczy proceder na karę 1 roku i 6 miesięcy kary pozbawienia wolności w zawieszeniu na 5 lat pod warunkiem spłaty zobowiązań podatkowych oraz wysoką karę grzywny (60.000,00 zł).

Odnosząc się natomiast do działań prowadzonych w stosunku do podmiotów, które padły ofiarą oszustów informuję, że dotychczas organy podatkowe stwierdziły łącznie 184 przypadki zawarcia umów tzw. outsourcingu pracowniczego z pięcioma podmiotami, w tym czterema wskazanymi w interpelacji.

Chciałbym podkreślić, że każdy z ujawnionych przypadków wymaga indywidualnego podejścia, w zależności od zaistniałego stanu faktycznego. Organy podatkowe stosują takie indywidualne podejście do każdej sprawy, każdorazowo badając bardzo dokładnie wszystkie okoliczności zdarzenia. Należy zauważyć, że na rynku funkcjonują zarówno umowy outsourcingowe zawarte w sposób prawidłowy, jak i pozorne umowy outsourcingowe. Ocena tych umów przeprowadzana jest z uwzględnieniem orzecznictwa sądowego w tym zakresie oraz licznych tez z piśmiennictwa. Ponadto wykładnię przepisu art. 23 ¹ Kodeksu pracy przeprowadzono zgodnie z prawem unijnym i orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej. Każda konkretna umowa w zakresie usług outsourcingu pracowniczego podlega indywidualnej ocenie z uwzględnieniem okoliczności faktycznych sprawy, a ocena prawna umowy przeprowadzona przez organy podatkowe w trakcie postępowania podatkowego podlega także weryfikacji przez sądy administracyjne.

W większości dotychczas zbadanych przypadków stwierdzono, że firmy oferując outsourcing, przejmowały jedynie obsługę w zakresie dokumentacji pracowniczej i płacowej uzyskując z tego tytułu wynagrodzenie, natomiast dla „przejmowanych” pracowników nic się nie zmieniało w zakresie świadczonej pracy, np. szkoleń i ocen pracowników, bądź osób sprawujących nadzór. Rola firm oferujących „przejęcie pracowników” sprowadzała się jedynie do wypłacania pracownikom wynagrodzenia, które wcześniej na podstawie wystawionej faktury otrzymywały od faktycznych pracodawców, a więc do działań typowych dla biura rachunkowego. Oznacza to, że nie miała miejsca zmiana pracodawcy. Należy zatem podkreślić, że dochodzenie przez urzędy skarbowe należności podatkowych od przedsiębiorców, będących kontrahentami spółek zamieszanych w proceder, w którym posłużono się instytucją outsourcingu pracowniczego, a nie od tych konkretnych spółek, wynika z faktu, iż łączące obie strony umowy uznawane są w zweryfikowanych przypadkach przez organy podatkowe za nieważne. Zatem na dotychczasowych pracodawcach w dalszym ciągu ciąży obowiązek z tytułu płatnika zaliczek na podatek dochodowy.

W zależności od konkretnego stanu faktycznego podejmowane są stosowne działania. Wobec przedsiębiorców, którzy skorzystali z oferty outsourcingu pracowniczego prowadzone są obecnie kontrole podatkowe, czynności sprawdzające lub postępowania podatkowe. W większości przypadków prowadzone postępowania podatkowe dotyczą ustalenia przesłanek do stwierdzenia odpowiedzialności płatnika za niezapłacone zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych od wypłaconych wynagrodzeń oraz powiązanych z nimi zobowiązaniami w podatku od towarów i usług, podatku dochodowym od osób fizycznych i podatku dochodowym od osób prawnych. W stosunku do 70 pracodawców prowadzone są, lub zostały zakończone, postępowania podatkowe, w których orzeczono zobowiązania podatkowe na kwotę ok. 5 mln zł. W dwóch przypadkach podatnicy złożyli skargi na decyzje organów podatkowych do wojewódzkiego sądu administracyjnego. Jedna z nich została już rozstrzygnięta - Wojewódzki Sąd Administracyjny we Wrocławiu oddalił skargę podatnika. Druga ze spraw zawisła przed sądem.

Jednocześnie chciałbym poinformować, że wskazane wyżej działania organów podatkowych podejmowane są wobec konkretnych podmiotów w ich indywidualnych sprawach, dlatego też udzielenie bardziej szczegółowych wyjaśnień stanowiłoby naruszenie tajemnicy skarbowej. Stosownie bowiem do postanowień art. 293 § 2 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2012 r. poz. 749, z późn. zm.) indywidualne dane zawarte w aktach dokumentujących czynności sprawdzające oraz aktach kontroli podatkowej i postępowania podatkowego objęte są tajemnicą skarbową. Tego rodzaju informacje mogą być udostępnione wyłącznie organom i osobom wymienionym w art. 297, art. 298 i art. 299 Ordynacji podatkowej. W katalogu podmiotów uprawnionych do dostępu do informacji chronionych tajemnicą skarbową Ordynacja podatkowa nie wymienia posłów na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej. Z kolei ustawa z dnia 9 maja 1996 r. o wykonywaniu mandatu posła i senatora (Dz. U. z 2011 r. Nr 7, poz. 29, z późn. zm.) w art. 19 ust. 1 przyznaje posłom prawo do uzyskiwania informacji i materiałów oraz wglądu w działalność organów administracji rządowej, z zachowaniem przepisów o tajemnicy ustawowo chronionej, a zatem również przepisów o tajemnicy skarbowej. Posłowie nie zostali zatem upoważnieni do dostępu do informacji objętych tajemnicą skarbową na mocy przepisów odrębnych ustaw.

Odnosząc się natomiast do pytania dotyczącego wystąpienia do Prokuratury Okręgowej we Wrocławiu o przekazanie zabezpieczonej przez Prokuraturę w jednej z firm wskazanych w interpelacji kwoty 3 mln zł uprzejmie informuję, że kwota ta została postanowieniem z dnia 7 lipca 2014 r. zwolniona spod zabezpieczenia i przejęta w drodze egzekucji przez Urząd Skarbowy Wrocław-Krzyki. Kwota ta, po potrąceniu zgodnie z art. 115 § 1 *ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji* (Dz. U. z 2014 r. poz. 1619, z późn. zm.) kosztów egzekucyjnych i kosztów upomnienia została odpowiednio zaliczona na najstarsze zaległości podatkowe tej firmy.

Niezależnie od powyższych wyjaśnień pragnę również zauważyć, że cały ten proceder bazuje na dobrowolnych umowach prywatnoprawnych pomiędzy przedsiębiorcami, których zawarcie nie podlega zgłaszaniu organom podatkowym. Z umów tych wynika, że koszty pracownicze zmniejszyły się o 40% należnych podatków i składek na ubezpieczenia społeczne, co wskazuje na niespotykane ich obniżenie. Skutki tych umów, jak również skutki wynikające z ich nieważności należy rozpatrywać w kontekście ryzyka związanego z prowadzoną działalnością gospodarczą. Natomiast budżet państwa nie może ponosić skutków tych nietrafnych decyzji przedsiębiorców.

Wychodząc jednak naprzeciw potrzebom przedsiębiorców poszkodowanych w tym procederze, organy podatkowe (naczelnicy urzędów skarbowych) zwracają uwagę na możliwość ubiegania się przez nich, na podstawie art. 67a § 1 pkt 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2012 r. poz. 749 z późn. zm.), o rozłożenie na raty zapłaty zaległości podatkowych wraz z odsetkami.

Ponadto chciałbym poinformować Pana Marszałka, że w dniu 6 maja 2015 r. odbyło się spotkanie Ministra Finansów Pana Mateusza Szczurka z Ministrem Pracy i Polityki Społecznej Panem Władysławem Kosiniakiem – Kamyszem, na którym ustalono, że do Marszałka Sejmu zostanie skierowane wystąpienie o przeprowadzenie przez podległą Sejmowi Państwową Inspekcję Pracy (art. 2 ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. *o Państwowej Inspekcji Pracy* - Dz. U. z 2012 r. poz. 404 z późn. zm.) przeglądu umów outsourcingowych, pod kątem zbadania

ich zgodności z przepisami prawa pracy. Stosownie bowiem do brzmienia art. 10 ust. 1 pkt 1 tej ustawy do zadań Państwowej Inspekcji Pracy należy m. in. nadzór i kontrola przestrzegania przepisów prawa pracy, w tym przepisów dotyczących stosunku pracy. Diagnoza całego rynku pracy oraz stanowisko Państwowej Inspekcji Pracy w tym zakresie są niezbędne dla podjęcia decyzji co do dalszych działań organów administracji podatkowej i ubezpieczeń społecznych, w tym działań zapobiegających nieuczciwym praktykom w stosunku do rzetelnych przedsiębiorców.

Na spotkaniu tym ustalono również, że podległe obu Ministrom organy (organy podatkowe i organy rentowe) skoordynują swoje działania w ten sposób, aby przy stosowaniu ułatwień w regulowaniu przez podmioty swoich zobowiązań podatkowych i zobowiązań w zakresie ubezpieczeń społecznych brane były pod uwagę ważne interesy przedsiębiorcy, w szczególności ułatwienia te były stosowane w sposób umożliwiający dalsze prowadzenie przez nich działalności gospodarczej, a w konsekwencji utrzymanie miejsc pracy. Jest to szczególnie istotne w świetle uchwalonej 9 kwietnia 2015 r. ustawy o *zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz niektórych innych ustaw*, która po wejściu w życie umożliwi rozkładanie na raty całości zaległości z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne pracowników.

Mam nadzieję, że przedstawione wyjaśnienia stanowią wyczerpującą odpowiedź na złożoną interpelację i spotkają się z uprzejmą akceptacją Pana Marszałka.